

**Програма підготовки бакалаврів у галузі знань
05 «Соціальні поведінкові науки»
зі спеціальності 051 «Економіка»**

«Регіональна економіка»

**120 год./ 4 кредити ЕКТС
(30 год. лекцій, 30 год практичних занять)**

Навчальний контент

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Регіональна економіка як наука. Особливості територіальної організації продуктивних сил

Тема 1. Науково-практичні засади розміщення й розвитку продуктивних сил регіонів

Тема 2. Основи економічного районування й територіальної організації господарства країни

Тема 3. Регіональні особливості територіального поділу праці

Тема 4. Регіональна економічна політика: значення, мета і завдання

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Регіональна економічна політика та господарський комплекс України. Ресурсне забезпечення розвитку продуктивних сил регіонів України

Тема 5. Форми та методи реалізації регіональної економічної політики

Тема 6. Господарський комплекс України: галузева і територіальна структура

Тема 7. Аналіз передумов розміщення продуктивних сил. Особливості формування та аналізу міжгалузевих господарських комплексів

Тема 8. Структура та особливості розміщення міжгалузевих господарських комплексів

Тема 9. Регіони України як складні соціально-економічні системи

Модуль 3.

Змістовий модуль 5. Економічний розвиток регіонів України. Зовнішньоекономічні зв'язки

Тема 10. Аналіз основних тенденції розвитку та сучасного стану економіки регіонів України

Тема 11. Оцінка економічного потенціалу регіонів

Тема 12. Зовнішньоекономічні зв'язки України та форми міжнародного співробітництва

Тема 13. Принципи та основні фактори сталого розвитку продуктивних сил

Модуль 3.

Змістовий модуль 5. Екологія

Тема 14. Моніторинг навколишнього середовища та система екологічної інформації

Тема 15. Економічний механізм природокористування та фінансування заходів з охорони довкілля

Тема 16. Обґрунтування економічної та соціальної ефективності природоохоронної діяльності

Тема 17. Специфіка природоохоронної діяльності в зарубіжних країнах

Тема 18. Транскордонне екологічне співробітництво

**Програма підготовки бакалаврів у галузі знань
05 «Соціальні поведінкові науки»
зі спеціальності 051 «Економіка»**

«Регіональна економіка»

120 год./ 4 кредити ЕКТС

(30 год. лекцій, 30 год практичних занять)

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Науково-практичні засади розміщення й розвитку продуктивних сил регіонів	2
2	Основи економічного районування й територіальної організації господарства країни	
3	Регіональні особливості територіального поділу праці	2
4	Регіональна економічна політика: значення, мета і завдання	2
5	Форми та методи реалізації регіональної економічної політики	2
6	Господарський комплекс України: галузева і територіальна структура	2
7	Аналіз передумов розміщення продуктивних сил. Особливості формування та аналізу міжгалузевих господарських комплексів	2
8	Структура та особливості розміщення міжгалузевих господарських комплексів	2
9	Регіони України як складні соціально-економічні системи	2
10	Аналіз основних тенденції розвитку та сучасного стану економіки регіонів України	2
11	Оцінка економічного потенціалу регіонів	
12	Зовнішньоекономічні зв'язки України та форми міжнародного співробітництва	2
13	Принципи та основні фактори сталого розвитку продуктивних сил	2

14	Моніторинг навколишнього середовища та система екологічної інформації	2
15	Економічний механізм природокористування та фінансування заходів з охорони довкілля	
16	Обґрунтування економічної та соціальної ефективності природоохоронної діяльності	2
17	Специфіка природоохоронної діяльності в зарубіжних країнах	2
18	Транскордонне екологічне співробітництво	2
Разом		30

**Програма підготовки бакалаврів у галузі знань
05 «Соціальні поведінкові науки»
зі спеціальності 051 «Економіка»**

«Регіональна економіка»

120 год./ 4 кредити ЕКТС

(30 год. лекцій, 30 год практичних занять)

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методи соціологічних досліджень	6
2	Основні фактори розміщення продуктивних сил	
3	Історія формування економіки України.	6
4	Показники, що характеризують ефективність спеціалізації територій.	6
5	Державна стратегія регіонального розвитку.	2
6	Система індикаторів сталого розвитку.	2
7	Система освіти в Україні.	2
8	Характеристика трудових ресурсів України.	2
9	Відтворювальний підхід до виділення міжгалузевих комплексів	2
10	Історія формування економіки регіонів України.	6
11	Методологія вимірювання економічного потенціалу.	
12	Перспективи розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України.	6
13	Пріоритетні напрями сталого розвитку в Україні	6
14	Прогнозно-програмне забезпечення управління регіональним природокористуванням.	2
15	Поняття екологічної інформації.	2
16	Заходи зохорони навколишнього середовища.	4
17	Економічна оцінка впливу людини на природу.	4
18	Участь України у міжнародному співробітництві в галузі охорони довкілля.	2
Разом		60

**Програма підготовки бакалаврів у галузі знань
05 «Соціальні поведінкові науки»
зі спеціальності 051 «Економіка»**

«Регіональна економіка»

120 год./ 4 кредити ЕКТС

(30 год. лекцій, 30 год практичних занять)

Контрольні питання до 1-го модуля

1. Основні поняття та предмет регіональної економіки.
2. Передумови виникнення даної дисципліни.
3. Назвіть методи дослідження регіональної економіки.
4. Мета і завдання регіональної економіки.
5. Перерахуйте відомі Вам методи дослідження регіональної економіки.
6. Поясніть термін «закономірності розміщення продуктивних сил».
7. Перерахуйте основні закономірності розміщення продуктивних сил та коротко охарактеризуйте кожну з них.
8. Дайте визначення поняттю «принципи розміщення продуктивних сил». Які основні принципи лежать в основі розміщення продуктивних сил?
9. Розкрийте сутність поняття «фактори розміщення продуктивних сил». Відобразіть співвідношення між об'єктом розміщення і територією, на якій він розміщується.
10. Які найважливіші групи факторів розміщення продуктивних сил Ви знаєте? Охарактеризуйте кожну з цих груп.
11. В чому полягає відмінність між умовами та вимогами розміщення продуктивних сил?
12. Природні ресурси як фактор розміщення продуктивних сил.
13. Виробнича інфраструктура як фактор розміщення продуктивних сил.
14. Трудові ресурси як фактори розміщення продуктивних сил.
15. Дайте визначення економічному району та перерахуйте його ознаки.
16. Опишіть сучасні моделі економічного районування України.
17. Розкрийте основні проблеми економічного районування України на сучасному етапі.
18. Дайте визначення поняттю територіальної організації продуктивних сил України. Що лежить в основі її формування?
19. Які фактори впливають на територіальну організацію продуктивних сил? Охарактеризуйте кожен з них.
20. Зв'язки в структурі територіальної організації продуктивних сил.

21. Дайте визначення поняттю «територіальна структура господарства».
22. Чи є поняття «територіальна структура господарства» та «галузева структура господарства» тотожними? Чому?
23. Від чого залежить територіальна структура господарства? Які форми її елементів ви знаєте? Опишіть кожен з них.
24. Що таке промисловий район та які його основні характеристики? Перерахуйте найбільші промислові райони України, охарактеризуйте кожен з них.
25. Що таке екстенсивний та інтенсивний розвиток господарства.
26. Перерахуйте основні галузі промисловості України.
27. Дайте визначення поняттю «територіальний поділ праці»? Які його основні види?
28. Які способи оцінки ефективності спеціалізації території Ви знаєте?

Контрольні питання до 2-го модуля

1. Розкрийте сутність регіональної економічної політики (РЕП).
2. Що виступає об'єктом та суб'єктом РЕП?
3. Рівні регіональної економічної політики в Україні.
4. Визначте основну мету та пріоритетні цілі РЕП.
5. Перелічіть пріоритетні завдання РЕП та основні принципи РЕП.
6. Поясніть значення терміну «механізм реалізації регіональної економічної політики».
7. З яких елементів складається система планування регіонального розвитку?
8. Перелічіть основні інструменти, суб'єкти й об'єкти регіонального розвитку в Україні.
9. Визначте місію та основні завдання регіонального управління економічними процесами.
10. Що є основою ефективності управління економічними процесами в регіонах? Які основні групи об'єктів регіональної системи управління Ви знаєте?
11. Що таке народногосподарський комплекс, світове господарство?
12. Дайте визначення поняттю „міжгалузевий територіальний комплекс”. Які фактори лежать в основі його формування?
13. Розкрийте основні риси міжгалузевого територіального комплексу.
14. Елементи міжгалузевих територіальних комплексів?
15. Дайте визначення поняттям «інфра-» та «ультраструктура».
16. Які форми організації виробництва Ви знаєте? Розкрийте сутність кожної з них.
17. Дайте характеристику промисловості України.
18. Які найбільші галузі виділяють в структурі промисловості України? Дайте коротку характеристику кожній із них.
21. Дайте характеристику сільському господарству України. Які галузі

лежать в її структурній основі?

22. Що є основою спеціалізації сільського господарства?
23. Що являє собою транспортний комплекс України? Які основні види транспорту Ви знаєте?
24. Визначте основні характеристики вантажного транспорту.
25. Розкрийте сутність та структуру галузі зв'язку України.
26. Розкрийте сутність природно-ресурсного потенціалу.
27. Яке значення мають природні умови та природні ресурси в структурі природно-ресурсного потенціалу?
28. Визначте основні ознаки класифікації природних ресурсів.
29. Основні групи природних ресурсів України та їх характеристика.
30. Визначте основні типи регіонів за наявністю природних ресурсів.
31. Основні вимоги використання природно-ресурсного потенціалу.
32. Сформулюйте принципи раціонального використання природно-ресурсного потенціалу та розкрийте сутність кожного з них.
33. Розкрийте сутність трудових ресурсів та їх структуру.
34. Розкрийте сутність поняття «ринок праці». Що є об'єктом купівлі на ринку праці і в чому він виражається.
35. Дайте визначення поняттю „міжгалузевий регіональний комплекс”.
36. Перерахуйте основні види МРК. За якими ознаками здійснюється їх класифікація?
37. Які існують підходи у виділенні міжгалузевих комплексів? В чому полягає їх суть?
38. Дайте коротку характеристику паливно-енергетичному комплексу.
39. Дайте коротку характеристику гірничо-металургійному комплексу.
40. Дайте коротку характеристику машинобудівному комплексу.
41. Дайте коротку характеристику військово-промислового комплексу.
42. Дайте коротку характеристику комплексу хімічної індустрії.
43. Дайте коротку характеристику лісовиробничому комплексу.
44. Дайте коротку характеристику будівельному комплексу.
45. Дайте коротку характеристику продовольчому комплексу.
46. Дайте коротку характеристику комплексу галузей виробництва непродовольчих товарів.
47. Дайте коротку характеристику транспортному комплексу.
48. Дайте коротку характеристику комплексу соціальної інфраструктури.

Контрольні питання до 3-го модуля

1. Визначення поняття «регіон» та його основні ознаки.
2. За якими критеріями здійснюється класифікація регіонів?
3. Структурні ланки регіону та їхня характеристика.
4. Основні елементи регіонального господарства.
5. Які групи показників характеризують рівень розвитку регіону?
6. Дайте опис моделі природно-господарського комплексу регіону.

7. В чому полягає залежність між способом та рівнем життя населення?
8. Розкрийте основні проблеми розвитку та розміщення продуктивних сил в регіонах.
9. Методи подолання негативних тенденцій в регіонах.
10. Яке значення мають регіональні програми розвитку при подоланні негативних тенденцій в регіонах?
11. Дайте визначення поняттю «економічний потенціал». Які складові лежать в основі його формування?
12. Розкрийте залежність між економічним та екологічним потенціалом?
13. Показники, що вимірюються складові економічного потенціалу. На які групи їх можна диференціювати?
14. Основні напрями використання економічного потенціалу регіонів.
15. З'ясуйте значення терміну «міжнародний територіальний поділ праці» (МТПП). Які основні типи МТПП Ви знаєте? Охарактеризуйте кожен з них.
16. Дайте характеристику світовому ринку сировини.
17. Дайте характеристику світовому ринку машинобудування.
18. Дайте характеристику світовому ринку споживчих товарів.
19. Дайте характеристику світовому ринку сільськогосподарської продукції.
20. Основні групи країн за виробничою спеціалізацією у МТПП.
21. Основні форми вивезення капіталу.
22. Соціально-економічна типологія країн та її ознаки.
23. Економічна інтеграція та ознаки інтеграційного процесу.
24. Визначте основні типи об'єднань країн. Наведіть приклади за кожним із них.
25. Які основні форми зовнішньоекономічної діяльності Ви знаєте? Визначте основні риси кожної з них.
26. Особливості створення спільних підприємств. Види зон спільного підприємства.
27. Сучасні зовнішньоекономічні зв'язки України.
28. Основні проблеми зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
29. Перспективи розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами СНД, Євросоюзу та країнами Азії.
30. Розкрийте сутність та опишіть модель сталого розвитку.
31. Які принципи лежать в основі концепції сталого розвитку?
32. Виділіть головні проблеми сталого розвитку в Україні.
33. Дайте стислу характеристику кожній з груп факторів, які визначають закономірності та принципи розміщення продуктивних сил в Україні.
34. Визначте пріоритетні напрями сталого розвитку регіонів України.
35. Опишіть систему індикаторів сталого розвитку.

Контрольні питання до 4-го модуля

1. Поясніть значення терміну «раціональне природокористування».
2. Основні вимоги та принципи раціонального природокористування.
3. Значення природно-ресурсного потенціалу в розвитку регіону.
4. Природно-господарська збалансованість та її значення для розвитку регіонів.
5. Охарактеризуйте основні форми природоохоронної діяльності.
6. Розкрийте основні методи управління природокористуванням.
7. Система нормативів у галузі природокористування та її значення.
8. Які заходи з охорони та раціонального використання видних ресурсів запроваджуються на сьогоднішній день в Україні? Що таке водогосподарський баланс?
9. Які заходи з охорони атмосферного повітря запроваджуються сьогодні в Україні?
10. Які заходи з охорони та раціонального використання земельних та лісових ресурсів запроваджуються сьогодні в Україні?
11. З'ясуйте сутність поняття «екологічний моніторинг» та визначте його основні види в залежності від критеріїв.
12. Види екологічного моніторингу в залежності від призначення.
13. Завдання екологічного моніторингу на глобальному, регіональному та локальному рівнях.
14. Що таке екологічна експертиза та які форм вона може набувати?
15. Визначте об'єкти екологічної експертизи відповідно до її форм.
16. Дайте визначення поняттю «екологічна інформація». З яких елементів складається система екологічної інформації?
17. Ознаки та особливості системи екологічної інформації в Україні.
18. Визначте поняття економічного механізму природокористування, його мету та основні принципи. З яких елементів формується економічний механізм природокористування?
19. Які особливості має економічний механізм природокористування в Україні?
20. Система економічного стимулювання природоохоронної діяльності: її структура та значення.
21. Розкрийте значення, визначте завдання та джерела формування екологічних фондів.
22. В чому полягає суть екологічного ліцензування?
23. Розкрийте зміст екологічного страхування як методу регулювання стану довкілля.
24. Рентабельність як показник ефективності природоохоронних заходів.
25. Що являє собою економічна оцінка антропогенного впливу на природу. Яке її значення для суспільства?
26. Розрахунок економічних збитків від негативного впливу на

довкілля.

27. Напрями реалізації екологічної політики в розвинених країнах.
28. Система професійних інтересів та її призначення.
29. Перерахуйте відомі Вам міжнародні нормативно-правові акти в галузі охорони довкілля. Які основні положення закріплені в кожному з них?
30. Міжнародні організації в сфері охорони довкілля.
31. Вкажіть особливості міжнародної економічної політики залежно від рівня та форм її здійснення.
32. Принципи міжнародного співробітництва в екологічній сфері.
33. Система екологічного законодавства України.
34. Основні напрямки політики України в галузі охорони довкілля.
35. Форми участі України в міжнародному співробітництві з питань охорони довкілля